

ૐ શ્રી



શ્રી વૈષ્ણુ મહંતશ્રી લક્ષ્મીરામજી શ્રીગુરુલલિ  
મહારાજ ઠે. અમદાવાદમાં ખમાસાના  
ચકલા પાસે રામજીમંદિરમાંથી  
થતા લઘુ પુસ્તકો.

૭

## કપૂની કરણી.

(બોધદાયક લખનો, પઠો, ગરબીઓ, વગેરે)

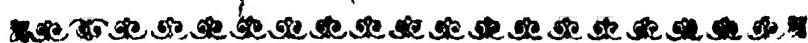
રચી છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

વૈષ્ણુમહંત ભીખા દેવજી.

મુ. દરીયાપુર-કુલ્લિમસીદ પાસેના રહીસ-અમદાવાદ.

પ્રથમ આવૃત્તી. સં. ૧૯૬૮ સને ૧૯૧૨ પ્રત. ૨૦૦૦

કીમત. રૂ. ૦-૧-૦



~~~~~

# ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ ]

અનુક્રમાંક ૪૧૭૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડાહ્યા ડાહ્યા

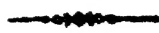
વિષય ૪૬-૧૪

# કપુની કરણી.



ચોપાઠ.

|                                           |   |
|-------------------------------------------|---|
| શ્રી હરીના ચર્ચામાં, પ્રથમ કરે પ્રણામ;    |   |
| ગુરૂપાએ ગમ કરીને, વિસ્તાર્યો વરણામ.       | ૧ |
| સંત ચરણની રજ બનીને, કવી દેરો હું દાસ;     |   |
| મુકામ અમદાવાદમાં હરીમાપુરમાં વાસ.         | ૨ |
| ગુરૂ સમર્થ સાચા મળ્યા, સ્વામી લક્ષ્મીરામ; |   |
| મુત દેવીદાસનો, ભક્ત બીખો ન્દમ.            | ૭ |
| બણેલા ધણા બૂલે છે, તારા ખુડી જાય;         |   |
| તેમ સમજીને કવિજનો, કરજો મુજ પર સંકાય.     | ૪ |
| કરણી જોઇને કપુતની, સપુતને આવે શર્મ:       |   |
| કળુ કેરા રાજમાં, ધાય છે કાળાં કર્મ.       | ૫ |
| બીખે કહે સાચાને, ખરું કહેતા સો ખાર;       |   |
| સરવેથી સરસ આતપીતાની, સેવાનો કરનાર.        | ૬ |



પદ ૧ છંડ.

જનુની જીવોરે ગોપીચંદની—એ રાહ.

કપુલે કેર વરતાયો, તજી કુળ કેરી લાજજ;  
હીલકું હાઝે માત તાતનું, કરે કુલં ધણાં કાજજ.      કપુતે.

માઆપને ઉઠે મારવા, દે છે ખેનને ગાળજી;  
 ભય બતાવે ધણો ભાતને, તોડી પરીયાની પાળજી. કપુતે ૨  
 કુંડું રજું એનું કળકળી, કાકા કાકીઓ સો તજી;  
 મનમેં શ્રાપે બહુ જણા, ક્યારે થાએ એનું મોતજી. કપુતે ૩  
 જનર કર્મને જુગદું, બાંધ્યો ખોટો વહેવારજી;  
 માંસ મદિરા રોટલી, કરે કુડાં બહુ અહારજી. કપુતે ૪  
 કજીઆ કરે વાટે ચાલતો, પાપી ડરે નહીં લગારજી;  
 કહે છે બીખો તેણે ભરીયો માથે ચોરાશીનો ભારજી. કપુતે ૫

### ચોપાક.

કેટલા કપુતોના ચાળા, તેના કર્મના છે કાળા;  
 તેને લાગે નહીં શીખ, અંતે માગવાના બીખ.  
 તેનું ચીત્ત થયું ચોર, મન માને નહીં કડોર;  
 તેનું હૈયું બહુ આકું, રૂઢુ થયું જાઝું જાકું.  
 તેને લોભ લાલચ જાઝી, કામ ક્રોધ રહ્યો ગાજી;  
 મોહ મત્સરમાં મોહ્યો, રાત દહાડો નવ જોયો.  
 આશા તૃપ્તા છે આડી, જોષ વિપયોની વાડી;  
 દગે માંડી છે દુકાન, તેથી ભૂલી ગયો ભાન.  
 પાપ આવીને મડી પેહું, કુંડું સહિત થકને ખેહું;  
 તેમાં મમતા રહી મહાલે; તેને તેના ફળ આલે.  
 ઉધધ આડાધ અને જોર, ધણો કરે છે ખડોર;  
 દોષ વિરોધને વિકાર, તેથી સૂઝે નહિ સાર.  
 હજે દાવોને હરામી, તેમાં શી રહી ખામી;  
 ભયું રાગ દેષનું ટાંકું, તેનું પ્રારબ્ધ બહુ બાંકું.

સવણે નાખ્યો પાકો પાયો, સર્વેની વચોવચ ગુંથાયો.  
 તેથી બૂલી બેડો બાન, તેને ક્યાંથી થાય જ્ઞાન;  
 બીખો શીખામણુ દે, સાચે સાચુ સમજી લે.  
 સમજી બજવા બેસે રામ, ત્યારે સીધી જાય કામ;  
 ગુરુ લક્ષ્મીરામ પરનાપ, બીખો સત્ય ભાષે આપ.

### ૫૬ ૨ જી.

સૈદા તારો ખુબ છે દહાડોરે—એ રાહ.

કપુતે રીત બગાડી, ઇજ્જતમાં આગ લગાડીરે;  
 ફરે છે કજીઆ દાડીરે, કપુતે ૬ ટેક.  
 માખાપને હૈયે હોળીઓરે વળી, બેનને ઝાઝું દુઃખ;  
 કુટુંબ ધણું કડંગરે, વળી સગાઓને નહિ સુખ. ૬૦ ૧  
 પગાર લેવાના કારણેરે, વળી માખાપ ખવરાવે માલ;  
 તે પગાર લઈ હોટેલ પીઠામાં, કેવો મચાવે છે તાલ. ૬૦ ૨  
 ઇજ્જતના કર્યા કાંકરાંરે, વળી ઘટાડ્યો કુળનો બોજ;  
 ઘરમાંથી મુઝો ચોરી કરીને, માણે મુંબઈની મોજ. ૬૦ ૩  
 પાનતું બીડુ માંસ મદિરા, ખેંચે છે બીડીનો દમ;  
 રો ૨ નર્કમાં નાખવા સાડ, વાટ જીએ છે જમ. ૬૦ ૪  
 સારા માણસો સંપ કરીને, બેઠા સર્વે બેગા થઈ;  
 વર્ણશંકર પેલો કપુત આવે, તેને બોલાવશે નહિ. ૬૦ ૫  
 સ્વામી લક્ષ્મીરામના સેવક, ભક્ત બીખો દાસ;  
 કપુત કેરો કજીઓ જોઈને, મનમાં આવ્યો ત્રાસ. ૬૦ ૬

### તે વિષે—દામેળ છંદ.

|                                              |    |
|----------------------------------------------|----|
| જુઓ જૂડો બજાઓ, કપુતનો કજાઓ.                  | ૧  |
| તોફાન થાય છે સર્વે પીડાય છે.                 | ૨  |
| ધરતું નાણું જાય છે, માળાપ દુ'ખી થાય છે,      | ૩  |
| રાંડો પૈસા ખાય છે, બંદો ખુશી થાય છે.         | ૪  |
| બહેન ખીચારી જુએ છે, છેડો વાળી રૂવે છે.       | ૫  |
| ભાઈ ભોજન વારે છે, તો તેને ઉડી મારે છે.       | ૬  |
| પાડોશી પીડાય છે, આધા પાછા થાય છે.            |    |
| નારીને બહુ દુઃખ છે, ધરમાં ઝાઝી બૂખ છે.       | ૮  |
| કપુતથી મન વાર્યું છે, તેથી સર્વે હાર્યું છે. | ૯  |
| જનમાં અંગારો છે, સાપ કેરો ભારો છે.           | ૧૦ |
| કુવે નીર ખાર છે, દેવતામાં દાર છે.            | ૧૧ |
| મહુડામાં મીઠું છે, કુવાસમાં પીઠું છે.        | ૧૨ |
| ગવારમાં ઘાસતેલ છે, વિખમાંહી વેલ છે.          | ૧૩ |
| મેંદી માંહી મેથ છે, ભાદરવાની ભેંસ છે.        | ૧૪ |
| અકકડનો ઝંડો છે, રીંછના મોંમાં ડંડો છે.       | ૨૫ |

### દાહરો.

|                                          |   |
|------------------------------------------|---|
| કપુત કેવો જાણવો, જેવો ભાગ ધંતુરામાં મેળ; |   |
| દુનીયામાં દાવો ધણો, કોઈથી રાખે નહિ મેળ.  | ૧ |

### કમેળ વીશે દામેળ છંદ.

|                                   |   |
|-----------------------------------|---|
| જેમ મહુડાને છાશ, તેમ અધાને અજવાશ. | ૧ |
| જેમ માગણને સોમ, તેમ પરદેશની ભોમ.  | ૨ |

|                                        |    |
|----------------------------------------|----|
| જેમ મીયાં ને મડાદેવ, તેમ દુર્ગધને દેવ. | ૩  |
| જેમ ગવાર ને ધી, તેવું કપુતનું ખી.      | ૪  |
| જેમ કાયરને સૂર, તેમ રોઠને મળુર.        | ૫  |
| નહિ કોઈ કોઈથી મળે, નહિ કાગ કોઈમા બળે.  | ૬  |
| નહિ મઠમાં માળો, નહિ કુંવારાને સાળો.    | ૭  |
| નહિ પાવધને પાનો, વેસ્માને ધણી થાનો.    | ૮  |
| નહિ સરાપાનને શરમ, નહીગાંડાને મરમ.      | ૯  |
| નહિ કાયરને કાટો, નહિ ગુદાએ ડાટો.       | ૧૦ |
| નહિ પથરાનું ઝાઝ, નહિ કપૂતને કાળ.       | ૧૧ |

### સાખી.

કળુ ચોદશ વાપર્યો, પહોંચ્યો ઘેરો ઘેર;

મેળ ના રાખે માનવી, એકખીજથી વેર.

### વેર વિષે—દોમડ છંદ.

|                                           |   |
|-------------------------------------------|---|
| કહુ વેર તણી વાત, સાચી માનજે સાક્ષાત;      |   |
| મોસક મંજરને વેર, સિંહ બકરી તે પેર.        | ૧ |
| ગરૂડ સર્પ તેમ ધારો, મચ્છી બગલા કેરો ચારો; |   |
| ધણા જીવો જીવને ખાય, વેર સંબંધી કહેવાય.    | ૨ |

### સાખી.

વરસ કળુના જાણજે, ચારલાખ બત્રીસહજાર;

સામ સામા જીવાને, એક ખીજથી ખાર.

### ખાર વિષે—દોમડ છંદ.

|                                      |   |
|--------------------------------------|---|
| હવે ખાર કેરી વાત, સોની જણાવી છે જાન. | ૧ |
| અન્નપ્રયાની સાથે ખાર, એક ખીજથી ધનાર; | ૨ |
| તેનો કરોને વિચાર, વઢી મરે રાખી ખાર.  | ૩ |



|                                          |   |
|------------------------------------------|---|
| કુકડો કુકડાથી ખાર, પાડો પાડાથી હુંશીયાર. | ૪ |
| કુતર કુતરાથી બાજે, સિંહ સિંહ સામો ગાળે.  | ૫ |
| સર્વેને સામસામો ખાર, જોઈને કરજો વિચાર.   | ૬ |
| દાસ બીખાનું સાચું, નવ માનશો ધાચું.       | ૭ |

### સાખી.

સર્વે કાળના મુખમાં; ચૌદ લોકમાં કોણ સાજું;  
કંજુ કેરા રાજમાં, જુઠ યાત્રે છે ઝાઝું.

### જુઠ વિષે દામોળં છંદ.

|                                                |    |
|------------------------------------------------|----|
| જુઠ કળુમાં અપાર, તેમ પાપનો છે બાર.             | ૧  |
| કોઈ પેટ કેરાં કાજ કોઈ વધારવાને લાજ.            | ૨  |
| કોઈને વેપારનો અર્થ, કોઈ લેવા જ્ઞાન અર્થ.       | ૩  |
| કોઈ કરવા કારણ રાજ, કોઈ સ્વારથની કાજ.           | ૪  |
| કોઈને ગાયા ઝાઝી લાગી, તે કહે છે હુંતો ત્યાગી   | ૫  |
| કોઈને શેઠાઈ ને પટલાઈ, જુઠુ બોલે પંચ માંહી.     | ૬  |
| જુઠ નગમાં ઝાઝુ, કોઈ રહ્યું નહિ સાજુ.           | ૭  |
| ઉખાણામાં છે અપાર, થાય જીમાં ઉપર બાર.           | ૮  |
| શરીર જુઠું છે ધાચું, માનો બીખાનું સાચું.       | ૯  |
| ગુરુ લક્ષ્મીરામના શીષ્ય, ખરું કહેતાં શાની રીસ. | ૧૦ |

### સાખી.

દુનિઆમાં ઉખાણા કહેતાં, વિચારે નહિ કોઈ પુંઠ;  
જુઓ વિચારી તે વિષે, કેટલું બરું છે જુઠ.  
દુનિઆ કુખી જુઠમાં, સાચા સાધુ જન;  
જેણે ધન્યર ઓળખ્યા, તેનો સીધો દન.

ધારણ ના રહી ધર્મમાં, કુલી બેઠા મન;  
જેણે ધર્મ ના ઓળખ્યા, તેનો વાકો દન.

### ઉપાણા વિષે જુઠનો પ્રત્યુત્તર.

આ દુનિયામાં ઉપાણા વિષે જુઠ અનિશ્ચય છે. તેની ખાત્રી કરી જુઓ તો માણુમ પડશે કે તે બીલકુલ અસંભવિત છે. કોઈ ઉપાણામાં એમ કહે છે કે “ હું તો ખંડ મેલીને નાકો ” અને બાઈ માણસ વળી એમ કહે છે કે ‘ હું તો ત્યાંથી ખંડ મેલીને નાકી. ’ હવે વિચારો કે ખંડ કેવડો મોટો હોય છે અને વળી તે બીજા ખંડમાં જઈ આવી વાત કરવા લાગી. તેટલું બધું જુઠ બોલતા વિચારો. વળી એક કહેવત એવી છે કે, મારે તો હથેળી જેવડી પૃથ્વી થઈ ગઈ. આ કેટલું બધું જુઠ છે? પૃથ્વી તો પચાસ કરોડ જો-જન મોટી છે અને હથેળી તો ચાર તમુની છે તેમ જુઠ બોલવાથી જીભા ઉપર ભાર થાય છે. કોઈ એમ કહે છે કે “ કોઈની ભયંકર વાત સાંભળવાથી મારા તો પગમાંથી ધુળ નાસી ગઈ. ” ધુળ એ જડ છે. તો વિચારો કે તે કેમ કરીને નાસે, પણ એવું જુઠું બોલવાની ટેવ પડેલી હોય છે. વળી કોઈ કહે છે કે, “ આખી પૃથ્વી માથે કરી તોપણ ફલાણું મળ્યું નહીં. ” હવે વિચાર કરો કે માથે પૃથ્વી ઉપાડીને તે ઉપાડનાર શાના ઉપર કબી હશે? આનો ઉત્તર તેવું સાંભળનારા પણ આપી શકતા નથી. આવું અસંભવિત જુઠ બોલવાથી શો ફાયદો? વળી બીજી કહેવત એવી છે કે “શું બધો દેશ દેડકો ગણા ગયો કે તને કાંઈ ન મળ્યું? હવે વિચારી જોશો તો દેડકો કેટલો નાનો અને પૃથ્વી કેટલી મોટી? આવું બોલતાં લગાર વિચાર કરવો જોઈએ છે. વળી કોઈ બાઈના

માથામાં જુ પડવાથી એમ કહે છે કે, “ મારા માથામાં તો વાધ વિચાર્યા છે. ” તે સાંભળનાર તેને જુહું બોલતાં રોકવાને બદલે તેને એમ કહે છે કે, “ તું માથું કેમ ઓળતી નથી. ” વિચાર કરવો જોઈએ કે માથું નાનું ને વાધ મોટું. વળી કોઈ માથામાં જોનારી એમ કહે છે કે, “ તારા માથામાં પાડા જેવડી જુઓ છે. ” આ પણ તદ્દન જુદા જ છે. ક્યાં પાડો અને ક્યાં જુ ? આવું બોલનારા પાપે ભરાય છે. વળી કોઈ પોતાને થતી પીડાને લીધે કહે છે કે, “ રાત તો વરસ જેવડી થઈ પડે છે. ” કોઈ એમ કહે છે કે, “ સો ઘડ કુદી ગયો ” વળી કોઈ કહે છે કે, “ તારો ઘણી તને હથેળીમાં નચાવે છે. ” આવું જુદા આ જગતમાં બહુ છે અને સાચું થોડું છે. કોઈ મહાત્મા હરીહરસ સાચા થોડા છે ને જુદા ઘણા છે.

## સાખી.

સાચ ધર્મનું મુળ છે, પાપ નકંતી ખાણ;

સ્વર્ગ નકંતા માર્ગ બે, સાચ જુદાના જાણ.

સાચા સમાન ધર્મ નથી અને જુદા સમાન પાપ નથી. સાચે સ્વર્ગ અને જુદે નર્ક તેવા બે માર્ગ ચાલવાના છે. પ્રારબ્ધ માર્ગ બતાવે છે, વાસના દોરી જાય છે. અર્થાત શુભ આચરણ કરી પોતાનો ધર્મ પાળી શુદ્ધ કરણી કરનાર સત્યધર્મના પાળવાવાળા પરમાત્માના ચર્ણમાં જાય છે તેવાઓને ધન્ય છે ? ભક્તિનાવમાં બેઠા વિના આ અસાર સંસાર તરી શકાય તેમ નથી અને સત્ય એ શ્રીવિષ્ણુનું શરીર છે. તેથીજ પોતે સતોગુણી કહેવાય છે. વિષ્ણુમહિમા મોટો છે. સત્યમાં વિદ્યા રહેલી છે. જુદા અવિદ્યાથી ભરપૂર છે. સાચે તરશે અને જુદે ડુબશે. સાચામાં હરીકથા અને જુદામાં દંતકથા છે.

આદિ ધર્મમાં સાચ છે અને નાસ્તિક માર્ગમાં જુદ છે. કહેવતમાં છે કે  
 “ ધર્મે જેય અને પાપે ક્ષેય. ” શાસ્ત્રાધારે રચેલું નીચલું ૫૬ વાંચ-  
 વાથી આપને ખાત્રી થશે,

૫૬ ૩ જી.

રાગ કાફી.

વિષ્ણુ ધર્મ આદિરે, પછી ખીજ પંથ થયા;  
 એમ વાડા બાળી બેઠારે, બેઠે એવું ઝાલી રહ્યા. ૭૬.

વિષ્ણુ ધર્મથી અનેક ઓધરીઆ, તેની શાસ્ત્ર પુરે શાખ;  
 વાદવિવાલ ને માંડે તારું, બકલું કહાડી નાંખ.  
 લાલ ઘણો લીધારે, જેણે રામકૃષ્ણ કહ્યા. વિષ્ણુ ૧

વૈષ્ણુભક્તોનો અંત નથી, છે નામ હામ ને ગામ;  
 સાચી ભક્તિ કરી શામળીઆની, તે પામ્યા વૈકુંઠ ધામ;  
 પરદેશી પંથીરે નિંદા નીરમાં ડુબી ગયા. વિષ્ણુ ૨

ચાર સંપ્રદાય સાત અખાડા, બાર પંથ બાવન દાર;  
 સર્વેના એક શ્રી હરી, વેદ કહેવાણા ચાર;  
 ભેદ નવ લીધારે તે તો ગોથા ખાતા ગયા. વિષ્ણુ ૩

મનવાદીના મનથી, ખીજ કુટ છે બહુ  
 આગેવાન થયો આંધજો, ત્યારે કુવામાં પડ્યું સહુ;  
 પખ્યા વિના પાપીરે, ચોરાશીના ભોગી ભયા. વિષ્ણુ ૪

આદિપુરુષ અવિનાશીને, છે સાકાર નિરાકાર બે પાંખ;  
 બેઠે વિના બને નહિ, સંશય છેદી નાંખ;  
 દાસ ભીખા ઉપરરે ગુરુજીએ કીધી દયા. વિષ્ણુ ૫

અર્થાત—આ ૫૬ સાબળી આદિ ધર્મ જાણીને તે ઉપર શ્રદ્ધા  
 રાખી તે પ્રમાણમાં ઘણા વૈષ્ણુભક્તો આ અસાર સંસારને તરીને

પરમાત્માના પદને પામ્યા છે. તથા જોણે અતીગત આત્મા જાણ્યો નથી અને વિષયલપટ બની માયાપાસથી અંધારામાં અજ્ઞાનીઓને જ્ઞાનમાર્ગ સૂઝતો નથી. તે વીધે એક પદ કહ્યું છે કે:—

પદ ૪ થું.

દાસ પરે દયા લાવેરે—એ રાવ.

|                                              |          |
|----------------------------------------------|----------|
| જ્ઞાન વિના ઘોર અંધારું રે, અજ્ઞાની જીવને     |          |
| જ્ઞાન વિના ઘોર અંધારું.                      | અજ્ઞાની૦ |
| માયા કેરો પડો આડો, તેથી નવ સૂઝે દહાડો;       |          |
| તપાસી લે તું તારું                           | અજ્ઞાની૦ |
| બ્રમ સેવાળ જીવાઈ પાકી, શુદ્ધ જળ દીધું ઢાંકી; |          |
| ગાળીને કરીએ શુદ્ધ સાંરે                      | અજ્ઞાની૦ |
| વિષયોનાં વન છે ખોટાં, અવિદ્યાના પહાડ મોટા;   |          |
| નિકળી શકાયે કેમ ખાંરે                        | અજ્ઞાની૦ |
| તમથી તું નવ છુટયો, પાંચ જણે તુજને જુટયો,     |          |
| ખુટેલ મનકું થયું ખાંરે                       | અજ્ઞાની૦ |
| લખાવીને આવો ત્યાંથી, જ્ઞાન એ થાય ક્યાંથી;    |          |
| મીઠ્યા કરે છે માંડું માંડું.                 | અજ્ઞાની૦ |
| દાસ બીખો કહે છે કથી, અવિદ્યામાં સુખ નથી;     |          |
| સમજે તો થાય સૌથી સાંરે                       | અજ્ઞાની૦ |

આ પદ ઉપરથી એમ સમજાય છે કે જેને પરોક્ષ જ્ઞાન નથી અને અજ્ઞાન અંધારામાં પડ્યો છે તે જુડ બોલીને ખુશી થાય છે તેનેજ કહ્યું સમજવો.

અર્થાત ઉપરના પદમાં કહ્યું છે કે જ્ઞાન વિના ઘોર અંધારું રે, અજ્ઞાનિ જીવને ॥ જ્ઞાન વિના તે ઉપરથી એમ સમજાય છે

કે પરમાત્માનું જ્ઞાન અપાર પ્રકાશ છે અને અવિદ્યા અજ્ઞાન છે તે ઘોર અંધકાર છે. અને જ્ઞાનનો વાસો ( રહેઠાણ ) સત્યધર્મમાં છે ત્યારે અજ્ઞાનનો વાસો અધર્મ અથવા પાપમાં છે. તેથી સત્યધર્મ પાળનાર, માતાપિતાની આજ્ઞા ઉડાવનાર, અને ભક્તિનાં નવ લક્ષણો પાળનાર મુમુક્ષુ પુરુષો પોતે સપુત કહેવાય છે જ્યારે ભગવાનની ભક્તિ વિનાનો, ગુરૂને નહિ માનનારો, નર્ક બનાવનારો, ખોટાઓની સોબતમાં રહી માંસ મદિરા ભક્ષણ કરનારો, માતપિતાની આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન કરનારો કુછંદી કપુત કહેવાય છે. તે સુરા પાન કરે છે, તેનું દારૂ ઉપર દોલ છે. તેને પીકું બહુ પ્યારું છે અને કહુઆ કંકાસ કરે છે.

### સરાપાન ઉપર દોષો છંદ.

જુઓ ભાઈઓ ખોટો છે સરાપાન, પીવાથી ઘટે છે માન.  
શરીરનું બાળે છે લોહી, પીનારે ઇજ્જત તો ખોઈ.  
પીના તો કંપારી ખાઈ, દુર્ગંધથી મોઢું મરડાઈ.  
ચાલતાં લયડીઆ ખાય, પેશાબ કરતાં પડી જાય.  
ઘડીમાં રૂવે કુટેને ગાય, ઘડીમાં ફાતડો બની જાય.  
દારૂ થકી જાગે કામ, પડે વર્ણચંકર નામ.  
સાંભળી કોઈ ના લાવશે રોપ, દારૂમાં ભરેલો ઝાઝો દોષ,  
ઉલટું નામ ને નાણું જાય, દારૂડીઓ પાપથી ભરાય.  
પૈસો જાય કલાલના હાટે, દારૂ જાય પેશાબની વાટે.  
પીને ગધાડો કહેવાય, ખાધેલું સર્વે નિકળી જાય.  
છોકરાને સાથે તેડી લાવે, કુચ્ચાલો પોતાની બતાવે.  
સપુત હોય તો કપુત થાય, કુચ્ચાલો જોઈને શીખાય.

તેથી હાથ જોડી કરૂં અરજ, કોઇનું બહુ થવાની ગરજ.  
 દાર મુકો તો તમારો પાડ, હિંદુ થઇને કરો નહિ બગાડ.  
 શિષ્ય બીખો લક્ષ્મીરામના, પૂર્ણ પ્યાસી નીજ નામના.  
 સર્વે સમજી રામનામ લેજો, શિષ્યામણ કપુતને દેજો.

અર્થાત્—ઃઃમાં વિષ બરેલું છે. જુઓ! કે, દાર સાર મહુડા  
 પલાળી કોવરાવતાં અનંત જંતુઓ ઉત્પન્ન થાય છે. બહી બાળતાં  
 અનંત જીવો મહુડા પામે છે. વનસ્પતિમાં મહુડો રાક્ષસ ગણાય છે.  
 તે મહુડાનો રસ પીવાથી રાક્ષસિવૃત્તિ (ક્રોધ) ઉત્પન્ન થઇ બાન બૂલી  
 જાય છે. આ બાબતનો ખુલાસો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનના સખા અ-  
 ર્જુનને શ્રી કૃષ્ણ કહે છે કે:—

### શ્લોક.

શ્રાપાનેસજાભોજને માંસભક્ષણેમાતાગમનેજેનરા  
 તેનાણ્કોત્રપરીઆનર્ગેજાય કહેકૃષ્ણસુળપંડવઅર્જણા  
 માસભ્રક્ષણેનરમમભ્રક્ષેતેને કાગકૈઅકેત્રકર્કટા  
 તેનાણ્કોત્રપરીયાનર્ગેમાજવે કદ્દૃકૃષ્ણસુળપંડવઅર્જણા

### ટાલુરો.

નલબાર મચ્છી જે ખાય, સરાપાનથી હેત;  
 તેના ઇકોતેર પરીઆ નર્કમાં જાય, ગોર ગોરાણી સમેત.  
 તે ઉપર નીચે પ્રમાણે પદ એક કહ્યું છે:—

રાગ—મારા સામું બોલો ન વાલા.

કેક કર્મ તમે તો બહુ સારું, વિચારી જોને બગડે છે તારું. કેક.

ગાંજ થકી ગાંડુ ફરાય છે, છાતીમાં ઘણો કદ બરાય છે;

નામ તેનું બોકડો ધરાય છે

કેક૦ ૧

અરીણીઓ ભોરિંગ થઈ ડોલે કડવું ખાઈને કડવાં વચન બોલે;

અંતે ગણાય ભીખારી તોલે.

કેક૦ ૨

ચંદુલ ચરસને જોઈને દૂર ભાગો, પીનારો થશે અંતે નાગો;

તેને કોઈ નહીં બોલાવે આથો.

કેક૦ ૩

તમાકુ પીનારા કેમ તરસે, મન ઘણું હુકામાં ફરશે;

વેલા ઉઠી હુકાનું ધ્યાન ધરશે

કેક૦ ૪

દુઃખ ઘણું દારૂનાડીમાં જાણું, પીએ કોઈ સાંજ સહવાર વા'ણું;

તેનું તો નર્કમાં ઠેકાણું

કેક૦ ૫

કેકથી પ્રભુ દુર રહે છે. ઉંચા પદથી નીચા નાખી દે છે;

ગુરૂ ચરણે દાસ ભીખો રહે છે.

કેક૦ ૬

અર્થાત્—તમાકુ પ્રધાન છે. તે કેકનું પ્રથમ પગથીયું છે. ખ.

હાજીએ મનુ ભગવાનને કહ્યું છે કે:—“તમાકુનો ઉપયોગ કરનારો

૧ ચોકડી અને દારૂ પીનારો કલ્પો સુધી નર્કમાં રહે છે તે સાચું

માનજો. જો માનો તો વ્યસનથી બચો. વ્યસન મનને ઘણું ભમાવે

છે. ધ્યાન-ભજન કરવામાં. હરિગુણ ગાવામાં વ્યસન આડું આવે છે.

મનનું વલણ વ્યસનમાં જ રહે છે. વા'ણામાં ઉઠતાં વેંતજ હરિનામને

બદલે હુકાનામ લેવાય છે. દરેક વ્યસન અવગુણ તેમજ નુકશાન

કરનારાં છે તેથી સત્યધર્મ પાળવામાં ઘણીજ અડચણ કરે છે.

વ્યસનમાં બહુજ પાપ છે. સપુત તો સમજીને વ્યસનથી દુરજ રહે



છે અને કપુત તો તેને વળગી રહે છે. કપુતને કોઈ કહેવા નથી તો તેને ગાળો દે છે. તે સારા માઆપનો છોકરો કપુત કહેવાય છે તેનું કારણ એજ કે, “ વ્યસન, ખોટી સોખન અને મા આપની ચરાં પાળે તો દીચરા અને માઆપની કીયા કરે તે દીકરા.” સારા માઆપનો છોકરો કપુત કહેવાય છે તેનું શું કારણ? કહે છે કે—“ વ્યસન અને ખોટી સોખન ” માં રહે તે કારણથી. વળી કહેવત છે કે “ છો વાળે તે છોકરા. ” “ માઆપની આજ્ઞા પાળે તે પુત્ર અને કુળઆ કરે તે કપુત. આગળના જમાનામાં થઇ ગયેલાં રોહીદાસ, શ્રવણ, કેલૈઆ, કે જેઓએ પોતાના પ્રાણની પણ પરવા ન કરતાં સપુતની છાપ પોતાને માટે પાડી આ જગતને બતાવી આપ્યું છે; અને કપુત અને કુતરાં તો બરાબર કરવામાં જરા પણ વાંધા જેવું નથી. કુતરો બ્યારે મોટો થાય છે ત્યારે પોતાના આપનું ખાવાનું તેને ન ખાવા દેતાં પડાવી લે છે તેવીજ રીતે કપુત પણ બ્યારે મોટો થાય છે ત્યારે પોતે લડી-ઝગડી માઆપની મીલકત પડાવી લઈ તેમને અનેક પ્રકારે દુઃખી કરે છે. પોતે મોજમજ માણે છે, માંકિસ—મદિરાનો ભક્ષ કરે છે. અને વ્યસન કરે છે. તે આખન શ્રીરામદાસજી મહારાજે પોતાની “ વ્યસન નિષેધક ” નામની ચોપડીના ૧૦ મે પાને શ્લોક ૨૯ માં કહ્યું છે કે:—

“ એક વખત નારદજીએ બ્રહ્માજીને વ્યસન વિષે પુછતાં બ્રહ્માજીએ કહ્યું કે:—

શ્લોક.

અજીમી કલ્પમેકં ચ ઇંગી કલ્પ શતત્રયં ।

મગ્ધપઃ કલ્પ સહસ્રં બ્રહ્માપિ નૈવ શુદ્ધ્યંતિ ॥

તમાકુ પીનાર, ૧ ચોકડી, અરીણ ખાનાર, એક કલ્પ સુધી, બાંગ પીનાર ત્રણસો કલ્પ સુધી તથા સુરાપાન કરનાર સહસ્ત્ર કલ્પ સુધી નર્કમાં રહે છે. અહારાં સરખા હોય તો તેઓ પણ શુદ્ધ થતા નથી.

જ્યારે અહારાં જેવા પણ શુદ્ધ થઈ શકે નહીં તો ખીન્નનું શું કહેવું? શ્રીયુગ ચુનીલાલ વૃજસુખણનાસ મહેતાએ ચોપડી છપાવીને જગામુજનોને બક્ષીસ કરી છે. કહ્યું છે જ્યાં સુધી બચી શકાય ત્યાં સુધી બચવું સાફ છે. પછી જેવાં જેના પ્રારબ્ધ તેવું તેને ફળ વળી.

### હુકા વિષે—હાહુરા.

હુકામાં હત્યા ઘણી, તેથી ઘણો વટાળ;

ચોખા મોઢે ચાટવી, લાખ જણાની લાળ. ૧

જે મુખે અમૃત આરોગીએ, જપીએ હરીતો ભપ;

તે મુખે ધુમાડો નીકળે, પુર્વ જન્મનું તે પાપ. ૨

ખન દેના ધુવા લેના, તનકુ દેના તાપ;

તમાકુકા ભોગી બયા, બડા પુર્વકા પાપ. ૩

હૈએ હાથે હોડે દાઝે, ત્રીવિધીકા તાપ,

બસનકા ભોગી બયા, ચેહી બડા પાપ. ૪

તે માટે ચોરાશી લક્ષ્યોની ચાર ખાણુની છે. ૧. સવદન, ૨. જરા, ૩. ઇડન, ૪. ઉદભીજ. તે મધ્યે જરાયુમાં મનુષ્ય જન્મ ઝેલ છે. અને તરવાનું નહાવ કહેવાય છે. અમુક હીરો પણ કહેવાય છે. તે હીરાને નિઝારે નાંખીને અવિદ્યા (અંધારા) એ અંજલુ, બસનોથી બગડીને નર્કમાં પડવું; અને અપાર કષ્ટ ભોગવવું તે કરતાં આત્મનત્વ જાણીને સર્વ વાસનાઓ તોડીને પરમાત્માના સર્વે જવાથી અપાર સુખ પ્રાપ્ત થાય છે. અને આનંદની હેલી થઈ રહે છે. અબચ

અહીં જન્માય છે. તેજ મોટો ભાભ છે. રજોગુણ વૃત્તિથી કર્મખજો કરીને દેહાભિમાન થાય છે. તમોગુણ અજ્ઞાન યકી થાય છે. તે સર્વે જીવોને મોહ ઉત્પન્ન કરે છે. પ્રમાદ, આળસ અને નિદ્રાએ કરીને જીવને બંધન કરે છે. સતોગુણ વૃત્તિ સુખના વિષે આનંદ અને અભય આપનારી છે. રજોગુણી કર્મ વિષે, તમોગુણી અજ્ઞાન વિષે, ને સાત્વિક જ્ઞાન વિષે જાણી. જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું તે મનુષ્યનો ધર્મ છે. કાયાિક, નાયિક અને માનસિક એ ત્રણ પ્રકારના તપે કરી સાત્વિક ( સર્વે પાપથી રહિત ) પ્રેમી હંસ મનુષ્યો યોગજ છે.

### તે વિશે લાવણી.

|                                       |   |
|---------------------------------------|---|
| નડી મળશે આવો દાવ, માથે ફેરો;          |   |
| તારો સરસ આવો અવતાર, મનખા કેરો.        | ૧ |
| તું જોતે જીવડા જાગી. વાર નવ ભાગે;     |   |
| માથે વારાધડીનાં ધડીયાળ, મોતનાં વાગે.  | ૨ |
| અજ્ઞાનિ જીવને, જ્ઞાન વિના અંધેરં;     |   |
| આ તરવાનું છે નાવ મનખા કેરં.           | ૩ |
| અર્ચુ થકી ધણાં તીરથ ધામમાં ફરજો;      |   |
| કર થકી તમે દાન પુન્ય બહુ કરજો.        | ૪ |
| જીવડાથી હરીગુણ, ગાઈને હરખજો,          |   |
| નેત્ર થકી શ્રી રામ કૃષ્ણ નીરખજો.      | ૫ |
| શ્રવણ સધને, હરીકથામાં ધરજો;           |   |
| તમે નવધા, ભકિત લેધને છુટા ફરજો.       | ૬ |
| ગુરુ સક્ષ્મીરામના દાસ, બીખે ગુણ ગાયા; |   |
| સાચો છે આતમરામ, જુડી છે કાયા.         | ૭ |

આ પદ વાંચીને નામ, જશ, અને કીર્તિ વધારજો, માથા  
અંધન તોડી જીવને તારજો, સુકૃત્ય કરવાથી નામ, જશને કીર્તિ વધેછે.

### દોહરો.

જનુની જણ્ય તો ભક્ત જણ્ય, કાં દાતા કાં શર;  
નહી તો રહેજે વાંઝણી, મન ગુમાવીશ નૂર.  
દાતા ભક્ત ને કેવડો, તણે ત્રોવડે રાંધ.  
પાછળથી પ્રેમ ધણો, દુર યઈ મહેમાન.

૨

દાતાર બે પ્રકારના છે, ભક્ત પણ બે પ્રકારના છે અને શરા  
પણ બે પ્રકારના છે. દાતાર કયા બે પ્રકારની છે તેની સમજ:—૧.  
અભયદાનદેનાર સંત મહાત્મા અને ૨. ધનદાન કરનાર ગ્રહસ્થ દાતાર કહે-  
વાયછે. મહાત્માઓ, સાધુજનો અને બ્રહ્મનૈટક ગુરુઓ વિદ્યારૂપી દાન  
આપી દાન આપી બ્રહ્મતત્ત્વનું અને પરબ્રહ્મનું જ્ઞાન કરાવેછે. આ ધન  
એવું છે કે વાપરતાં ખુટતું નથી. ચોરથી ચોરાતું નથી, બમણું થતું  
જાય છે. એજ્ઞાન અપાર છે. એ જ્ઞાનરૂપી મહાત્માઓ, ઋષીઓ, અને  
સંતો તથા ભક્તો આ સંસાર તરીને પરમાત્માના પદને પામ્યા છે;  
અને કીર્તિ સંપાદન કરી છે. આ કળીયુગના વિષે અમારા માનેલા  
ગુરુદાતા પ્રેમહંસ શ્રી સ્વામીજી સર્વદાસ મહારાજે ધણા દિવસો  
કથા કરીને ધણા જનોને વિદ્યાદાન રૂપી ધન આપી અભયદાનની  
પ્રાપ્તિ કરાવી ધણાની મુક્તિ કરાવી આપ પણ પરમાત્માના પદને શરૂ  
થયઈ મયા એ વાન પ્રત્યક્ષ છે. જુઓ તેમની કીર્તિ, અનંત  
શોભા અને અપાર મહિમા કસ્તૂરીની માફક એહેકી રહ્યા છે. તેવા  
સંત મહાત્માઓને અમારા વારંવાર નમસ્કાર છે. હવે જે ધનદાન

આપવાવાળા પ્રદર્ય દાનાર-અન્નદાન તથા વસ્ત્રો, હાથીઘોડા, કુવા  
 બાવ, તળાવો, ધર્મશાળાઓ, મંદિરો તથા યજ્ઞગ ક્રીયાઓ આગ-  
 ળના રાગ્નઓ જેવા કે પ્રદલાદ્ય, હરીશ્વંદ્ર, અંબરીષ, અળીરાગ્ન  
 તથા કર્ણ રાગ્નએ અખુટ કીર્તિ સંપાદન કરી શોભા વધારી  
 શુભ વાસનાઓ મેલી પોતાનાં નામ અમર કરી ગયા છે. તેમજ  
 અલ્યારે હાલમાં ઘણા સતીયાઓના પુન્ય-દાન વિષે સાંભળાય છે. અમને  
 તેમણે કાંઈ આપ્યું નથી. અને હમે પણ તેમનું કાંઈ લીધું નથી.  
 પણ તેમની કીર્તિ મહીમા સાંભળવાથી તેમનાં વખાણુ કરીએ છીએ.  
 જુઓ નગરશેઠ હડીભાઈ થઈ ગયા તેમનાં ગુણુ-જસ દરેક માનિમાં  
 થય છે. તે નીચે વાંચ્યાથી માણુમ પડશે.

### ચોપાઠ

એવા તમે મોટા મહાજન શેઠ, શહેરમાં કહીએ છતા;  
 તપ જેનું નસીબ સગાળશા તોલ, હડીભાઈ એવા હતા.  
 તેમની કીર્તિ મહિમા અને જશ આખા દેશમાં ફેલાયેલો છે.  
 વળી તેમની પછી શેઠ. હેમાભાઈ તથા પ્રેમાભાઈ તથા મણીભાઈની  
 પણ તેવીજ કીર્તિ ફેલાઈ રહી છે. વળી શેઠ સારાભાઈની કીર્તિ વિષે  
 તો એક ગરબી પણ રચવામાં આવી છે. અને પોતે પોતાનું પુન્યક્ષેત્ર  
 બચ્ચુંજ વિસ્તારેલું છે. તેમજ તેમના પુત્ર શેઠ અંબાલાલની શેખા બહુ  
 ઝાઝી છે. વળી શેઠ મોટા રણઝોડભાઈ, કે જેઓ પુન્યના ભંડાર અને  
 શોભાના સમુદ્ર કહેવાણા તેમના પુત્ર માધુભાઈ પણ તેવાજ હતા ચીનુભાઈ  
 આજેપણુ ધર્મના યાંભલા કહેવાય છે, જેવી તેઓએ લક્ષ્મી પેદા કરી છે  
 તેવીજ તેઓ સારે માર્ગે વાપરી બર્ણ છે, અને તેથીજ તેઓ આ  
 જગતને વિષે દાનાર કહેવાય છે. હવે ભક્તિના એ પ્રકાર કયા છે તેની

સમજ:-(૧) કામકર્મભક્તિ અને (૨) નિષ્કામકર્મભક્તિ. કામકર્મભક્તિ  
 ફળની ઇચ્છાવાળો અવતાર ધારણ કરે છે, અને નિષ્કામકર્મભક્તિ  
 જન્મ-મરણને પામતા નથી અને ઇચ્છારહિત છે. હવે એ પ્રકારના  
 શરાની સમજ:-(૧) બૌદ્ધ અને (૨) અબૌદ્ધ. બૌદ્ધ શસ્ત્ર લઈને  
 લશ્કરને હણી જીતે તો ડોકો બાજે છે, અને અબૌદ્ધ શરો જ્ઞાન  
 રૂપી શસ્ત્ર લઈ કર્મોરૂપી લશ્કર (કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ, મત્સર અને  
 મોહ)ને હણી અને વિકારોને દાબવા ઇન્દ્રિયોનો નિગ્રહ કરી પરમાત્માના  
 ચર્ચને પામે છે. અને જરા, જન્મ અને મરણને પામતો નથી. તે ઉપ-  
 રથી કહ્યું છે કે—“ જનુની જણ તો ભક્ત જણ, કાં દાના કાં  
 શર; નહિતર રહેજે વાંઝણી. મન ગુઝારીશ નર. ” આ કહેવતનો  
 યોગ્ય ખુલાસો થયો સમજશો અને તે પ્રમાણે વર્તવાથી પ્રારબ્ધમાં  
 મોડલા ફળની પ્રાપ્તિ થશે. તે વિષે દોહરો:—

### દોહરો.

સીત બધે રામડી, હનવો જાચન હાર;

પ્રાપ્ત હોય તે પામીએ, દોષ નહિ દાનાર.

તને અંતરમાં ઇચ્છા ઝાઝી, તેમાં અર્થ શો સર;

ત્રીકમજની ટાંક મારેલી, બ્રહ્માથી નહિ ફરે.

“ આદર્શો અધુરાં રહે, ધાર્યું ધરણીધરનું યાય ” એ કહેવત  
 અક્ષરે અક્ષર ખરી છે, તે કીરતારની આગળ પામર મનુષ્યની ઇચ્છા  
 કાંઈકામ આવવાની નથી. માટે સર્વ ખટપટ, જંગલ મૂકી ઇ-ઇ ગુ  
 રની પાસે જવ અને જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી પરમાત્માના પદને પામવા પ્રયત્ન  
 કરે. ગુરુ વગર જ્ઞાન મળતુંજ નથી. ગમે તેટલા દોડો પણ કર્મમાં  
 હોય તેજ મળે છે, માટે માફ તાફ તજ દો અને આ સંસાર તસ્વા

ઉધમ કરો, કહ્યું છે “ લખનારો લખી ગયો, કુદ પડો મોર; ફાવે તો બેસી રહે, ન ફાવે તો દોડ. ” તે ઉપર નીચેનું દૃષ્ટાંત કહ્યું છે કે:—

“ એક અદ્રાજ નામના ભક્ત હતા. તે ભોટો દોળવા જંગલમાં જતા હતા. તેમનો જવાનો રસ્તો રખારીના નેસડા આગળ થઇને જતો હતો. એક વખત જ્યારે તે જતા હતા તે વખતે એક રખારીએ પોતાના ધરમાં સીંકા ઉપર એક દૂધનું મટકું મુકેલું હતું તેના માટે એક ખીલાડી તલપ મારી રહી હતી. વારંવાર તે કુદકા મારતી પણ ફાવતી નહોતી. આ બનાવ અદ્રાજ ભક્ત જોઈ રહ્યા. આખરે તે ખીલાડી પોતાની કોશીશમાં ફાવી અને તે માઠલામાંથી દૂધ પીવા લાગી. ભક્તરાજ તે વિષે સાખી બોલ્યા:—

**સાખી.**

અદ્રાજ કહે ઉધમસે, સખ હોત હે તૈયાર;

ગાય ભેંસ વાકુ નહી, દૂધ પીત મંઝાર.

પછી ભક્તરાજ આગળ ચાલ્યા. તો એક પાટીદારના ધર આગળ ધણી વાદી લોક કંડીયા લઇને કિતરેલા હતા. તેઓએ કરે કંડીયા બરાબર લાગતા જોમાં અંદર સાપ અને ઉપર દાણા હતા, ઉંદરો તે દાણા ખાતા જ્યારે પૂરા થઇ રહ્યા ત્યારે ઉંદરોએ વિચાર કર્યો કે કંડીયામાં દાણા હશે, માટે ઉધમ કરીને તે ખાવા વિચાર કર્યો. અને કંડીયો કાપ્યો. અને જોવા અંદર ડોકું ધાલવા જાય છે કે સાપે પકડી લીધા. અને ગળવા માંડ્યા. આ જોઈ ભક્તરાજ બોલ્યા:—

**સાખી.**

અદ્રાજ કહે ઉધમસે, સખ હોત હે તૈયાર;

ગૌ ભેંસ વાંકુ નહી, દૂધ પીત મંઝાર.

ઉધમ ખીચારા કયા કરે, કર્મભાગ ના હોય;

ચુવેને કાટે કંડીયા, ઉધમકા ફળ સેધ.

તેમ પ્રારબ્ધની વાત સાચી છે. ભાવિ સંસ્કારથી પ્રાપ્ત થયેલાં કૃત ઉચ્ચિરેચ્છાથી મળે છે. ઉચ્ચિરેચ્છાથી કિલગા ચાલનાર અને માતા, પિતા તથા ગુરુનું વચન કિલંધન કરનાર જાને કપુત કહેવાય છે. કપુતોના કણ્ઠમાં ને કુચાસો જોડાતો અને સારી સમજણો આવવા સાડ માંસ, મદિરા અને કુચાસો તથા કણ્ઠમાં કંકાસથી બચવા સાડ “કપુની કરણી” એવું નામ આપ્યું છે. અને રચનાર મંત્રચર્ચરેજ નેષ્ટમક્ત બીખારામથી બની શકે તેવા કાલાવાલા ઉચ્ચિરેચ્છાથી અને ગુરુકૃપાથી આ લઘુ પુસ્તક રચવામાં આવ્યું છે. તેમાં જે સંતના દાસથી લઘુ પુસ્તકમાં વિવેચન વિષે વધારે ઓછું જોલી જવાથી અથવા જોલી જવામાં આવ્યું હોય તેો માફ કરી ક્ષમા કરજો અને ક્ષમા માગનાર હિપર સાધુ સંતો બ્રાહ્મણો અને બક્તજનો હમારા હિપર કૃપાદશી રાખજો.

। ॐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ।





## જાહેર ખખર.

એક હરીરસ અમરૂત ભરેલું પુસ્તક પદ, ભજન ગઝલ, કુમરી, તથા છાપા, છંદો વિગેરે સાર-બોધર્થ ભરેલું પુસ્તક અમારી તરફથી દુક સમયમાં બહા પાડવામાં આવશે.

આ પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:—

ચુનાવાળા બાલાજી ટાબાજી

ખમાસાના ચકલામાં રામજીમંદીર પાસે  
અમદાવાદ.

અથવા

વૈષ્ણુભક્ત ભીખારામ દેવજી.

દરીયાપુર, કુટી મસીદ પાસે.

અમદાવાદ.

તથા મંદિરમાંથી પણ મળશે.

